

Dapper. verbindt voedsel, natuur en landschap op Texel (2).

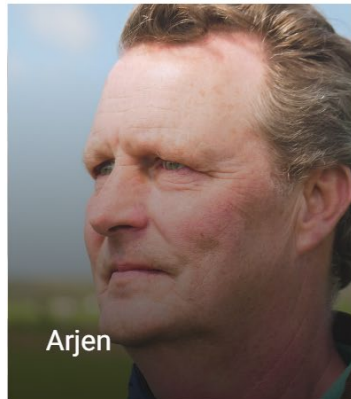
In de vorige nieuwsbrief lieten we u kennismaken met Dapper., een initiatief van de Texelse boeren Klaas, Arjen en Jan-Willem die kiezen voor een natuur-inclusief bedrijfsmodel en zich richten op het sluiten van kringlopen op het eiland Texel. Boeren die landschap, natuur en voedselproductie verbinden.

Doet u mee?

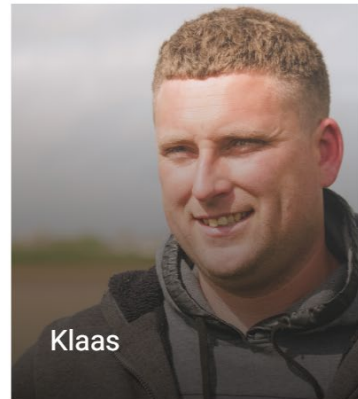
Lees dan hier verder over hoe ze dat doen, wat er allemaal gebeurt op hun bedrijven die deels op grond van Natuurmonumenten zitten, en hoe u kunt bijdragen.

Jan-Willem

Arjen

Klaas

Wat gebeurt er allemaal op de bedrijven in dit seizoen?

Op de schapenboerderijen van Arjen en Lonneke Boerhorst (De Hoge Kamp) en Jan-Willem en Sonja Bakker (De Waddel) is de lammerij achter de rug. Door het mooie voorjaar doen de lammeren het goed en geven de moeders veel melk. Op De Waddel zijn de eerste lammeren inmiddels drie maanden oud. Zij hebben geen melk meer nodig dus kunnen de schapen weer gemolken worden. Van de melk wordt rauwmelkse kaas gemaakt. Bij het akkerbouwerbedrijf van Klaas en Maud Lap (De Hemmer) zijn de percelen vrijwel allemaal ingezaaid. De campings van De Hoge Kamp en De Hemmer zijn weer geopend. De boeren zijn in het broedseizoen ook druk met beheersmaatregelen voor weidevogels. De boeren werken daarbij samen met agrarische natuur- en landschapsvereniging De Lieuw. De droogte baart enige zorgen. Zowel voor het gras en de gewassen als voor de weidevogels zouden een paar flinke buien welkom zijn. Afgelopen winter zijn er bij de Dapper. boeren weer flinke stukken tuinwal gerestaureerd. De kolken zijn geschoond en er is onderhoud gepleegd aan schapenboeten. Het nieuwe wandelpad aan de voet van de Hoge Berg, dat een verbinding maakt tussen bestaande paden en boerderij De Waddel, wordt flink gebruikt.

En nog even in het kort:

De Hoge Kamp – familie Boerhorst

- Nesten opsporen en beschermen
- Ruige mest strooien (bouw materiaal voor nesten en trekt voedsel aan voor weidevogels)
- Sloopwaterpeil omhoog zetten (weidevogels houden van vocht)
- Mozaïekbeheer (afwisseling in beweiding grasland, percelen met late maaidata)
- Natuurvriendelijke oevers (variatie in plantengroei, dekking voor de pulletjes).
- Lokale afzet van producten.

De Hemmer – familie Lap

- Divers teeltplan (hogere biodiversiteit, gezondere gewassen)
- Twee percelen braak laten liggen (aanwezigheid van vele Kievitsnesten).
- Nesten opsporen en beschermen
- Oliehoudende gewassen telen (koolzaad: olie voor Texelse patat van eigen aardappelen)
- Erwten verbouwen (bodemverbeteraar)
- Lokale afzet van producten (boerderijwinkel, restaurants, veevoer De Waddel, camping).

De Waddel – familie Bakker

- Meer lokale haver en erwten voeren (van De Hemmer), minder uitheemse brokken
- Weidevogelbeheer (als De Hoge Kamp, zonder natuurvriendelijke oevers)
- Insectencorridor i.s.m. SBB en NM (ruige, bloemrijke stroken door het gebied)
- Ontwikkeling apothekersvelden (zelfmedicatie schapen)
- Lokale afzet producten (boerderijwinkel, restaurants, slager)
- Activiteiten t.b.v. verbinding met bedrijf, gebied en filosofie
- Kolkenonderzoek (<https://www.ivn.nl/afdeling/texel/nieuws/onderzoek-naar-de-kolken-op-texel>)

Ontwikkelingen

Op 13 mei bracht het Louis Bolk Instituut een bezoek aan Texel. Het kennisinstituut voor duurzame landbouw, voeding en gezondheid is geïnteresseerd in initiatieven als Dapper. Het contact werd gelegd door een oud-stagiaire die inmiddels voor het instituut werkt. Ze schreef: “Heel mooi om te zien hoe verschillende lokale landbouw en voedsel bedrijven samenwerken om kringlooplandbouw te implementeren; het eiland biedt daarvoor een mooie afgebakende leefomgeving.”

Doel van het bezoek was leren en inhoudelijk bijdragen aan verschillende initiatieven voor duurzame landbouw en gezondheid op het eiland. Op De Waddel was een bijeenkomst over het gebruik van lokale gewassen voor veevoer. Bij het Voedselbos van Jacco Boersen, partner van Dapper, was een bijeenkomst over het terug laten komen van *apothekersvelden* voor schapen. In vroeger tijden lieten de Texelse schapenboeren hun schapen kuren op gevarieerde vegetaties in gebieden met verschillende zoutniveaus. De schapen deden hier aan zelfmedicatie. Een nog bestaand voorbeeld van een dergelijk gebied is ‘De Apotheker’ van Natuurmonumenten aan de Schansweg op Texel. Samen met Natuurmonumenten wordt bekeken welke potentie er ligt tegen de waddendijk ten zuiden van de Hoge Berg.

Binnen Dapper. krijgt het voeren van lokaal geteeld krachtvoer flinke aandacht. De boeren namen deel aan het voedselvisiecafé van de provincie Noord-Holland en de provincie wil het initiatief om lokaal krachtvoer te gaan telen graag ondersteunen.

De samenwerking met Natuurmonumenten wordt intensiever. Boeren en natuurbeschermers zien al meer in dat intensief contact en onderling vertrouwen nodig is om gebieden goed te beheren. Zo was er onlangs een terugkomdag van de cursus ‘Inleiding beheer natuurgrasland’ op bezoekerscentrum

De Marel. Deze cursus is de afgelopen twee jaar gevolgd door de schapenhouders van Dapper. We wandelden door Waalenburg met boswachter Loran Tinga. Het was prachtig om alle orchideeën in bloei te zien en de rijkdom aan vogels te aanschouwen.

Dit klinkt allemaal behoorlijk positief. Dat zijn we ook bij Dapper. Maar natuurlijk gaat het niet allemaal vanzelf. Hoe breng je de toegevoegde waarde (landschap, natuur) over aan je klant? Hoe zorg je voor een goed verdienmodel? Hoe passen boer, vee, gewassen, bodem, flora en fauna zich aan aan andere omstandigheden? Hoe gaan we (boeren, natuurbeschermers, klanten) elkaar meer vertrouwen? Op zulke vragen hebben wij nog niet altijd een antwoord. We leren. Graag samen.

Een Hoge Berg belevenis

Voor een aantal Natuurmonumentenleden organiseerde Dapper. een bezoek aan De Waddel en de Hoge Berg. Boer Jan-Willem ging met de enthousiaste, betrokken deelnemers in gesprek en nam ze mee het gebied in. De groep wandelde door het tuinalleenschap, tussen de schapen (natuurlijk met respect voor de vele weidevogels en hun nesten). Ook liet Jan-Willem de eendenkooi zien (zie foto). Hieronder een paar reacties van de deelnemers:

“De Hoge Berg op Texel is een landschappelijk prachtig stukje Texel. Midden in dit natuurgebied is schapenfokkerij De Waddel actief. Een unieke combinatie: een boerenbedrijf in een natuurgebied.”

“Jan-Willem toont zich een fervent voorstander van het ‘natuurinclusieve’ boerenbedrijf.”

“‘De hoogste kwaliteit voor de laagste prijs’ zoals een supermarktketen zich aanprijst, ‘dat moeten we niet willen’ volgens Jan-Willem Bakker. Dat is nu net wat maakt dat boeren (moeten) kiezen voor schaalvergroting, gewassen die de grond uitputten, dieronvriendelijke veehouderij. Zijn missie is ons als consumenten te laten zien wat er bij komt kijken om een product te leveren die én verantwoord tot stand is gekomen én van een uitstekende kwaliteit is. Dat is niet ‘voor de laagste prijs’, maar wel goed voor mens en natuur.”

“Wij zijn onder de indruk van alles waar hij rekening mee moet houden. De kracht en kennis van vroeger in ere houden en gebruiken, maar ook vooruitzien, om het juiste voer van het eiland te kunnen gebruiken, alles in goed overleg met boeren uit de buurt.”

“Jan-Willem wijst ons op Scholeksters en hun nesten, wat zijn er al veel!”

“Langzaam maar zeker komen we bij De Eendenkooi, we moeten stil zijn, gelukkig maar. Wat een schoonheid van de immense hoeveelheid boshyacintjes, fruitbomen in bloei en wat is de Eendenkooi prachtig onderhouden! Complimenten Natuurmonumenten!”

Wilt u bijdragen en/of de gebieden beleven?

Kom dan eens langs en koop wat van onze producten in de boerderijwinkeltjes. Doe mee aan een van de activiteiten op De Waddel (o.a. lunches, diners en knapzaktochten, of ga met de boer mee schapen voeren). Of ga eens kamperen op de boerderijcampings van Arjen en Lonneke Boerhorst of Klaas en Maud Lap.

Voor mensen die niet op Texel wonen en het eiland niet bezoeken, en die toch graag lamsvlees van de Dapper. boeren willen kopen: het is vanaf nu weer verkrijgbaar en kan ook thuis bezorgd worden. Zie <https://www.dappertexel.nl/>.

Door Dapper. producten te kopen of mee te doen aan activiteiten draagt u onder andere bij aan de instandhouding van bijzondere landschappen op Texel, aan gebieden waar landschap, natuur en voedselproductie hand in hand gaan en elkaar versterken. We proberen collega-boeren van andere delen van het eiland te inspireren en aan te sluiten. Samen maken we het Texelse landschap nog mooier.

Meer informatie vindt u hieronder (of op de betreffende Facebook- en Instagrampagina's):

www.dappertexel.nl

www.campingdehogekamp.nl

www.boerlap.nl

www.dewaddel.nl

www.local2local.nl